

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.06- 05.01//014.021/ОК15- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 15 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та
освіти впродовж життя

27 серпня 2024 р., протокол №7

Голова Вченої ради

Оксана Черниш

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Лінгвокраїнознавство»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 014.021 «Середня освіта. Англійська мова і література»
освітньо-професійна програма «Англійська мова та зарубіжна література»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

Схвалено
на засіданні кафедри
педагогічних технологій та
мовної підготовки
26 серпня 2024 р.,
протокол № 8

в.о.завідувача кафедри
Ірина ГАЙДАЙ

Гарант освітньо-професійної
програми
Ірина ГАЙДАЙ

Розробники: к.філ.н., доцент, завідувач кафедри теоретичної та прикладної
лінгвістики МОГЕЛЬНИЦЬКА Людмила, асистент кафедри педагогічних
технологій та мовної підготовки
КРАВЧЕНКО Анастасія

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 «Освіта»		
Модулів – 1	Спеціальність 014.021 «Середня освіта. Англійська мова і література»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4	
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		1	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних самостійної роботи	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		16 год.	
		Практичні	
		32 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		42 год.	
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53% аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ OK16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування умінь та навичок міжкультурної комунікації з урахуванням фактів, реалій та понять дисципліни, а також країн, мова яких вивчається; аналіз професійних текстів з огляду на лінгвокраїнознавчі знання та реалії.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити здобувачів освіти з особливостями спілкування в англomовних країнах;
- ознайомити здобувачів освіти з географічними, історичними та соціокультурними особливостями англomовних країн, що впливають на формування національно-маркованого/фонового вокабуляру.
- навчити адекватно сприймати комунікативну поведінку носіїв англійської мови.
- навчити застосовувати відповідні лінгвістичні та екстралінгвістичні засоби для ефективної міжкультурної взаємодії.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 014 «Середня освіта»

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

Компетентності предметних спеціальностей

ПК 1. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в закладі середньої освіти.

ПК 3. Здатність використовувати ефективні шляхи формування мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентностей школярів у процесі навчання іноземної мови.

ПК 5. Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці у порівнянні з одиницями рідної мови

ПК 6. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 014 «Середня освіта»:

РН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

поняттями предметної області спеціальності.

РН8. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

Програмні результати навчання для предметних спеціальностей

ПРН 1. Застосовує на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.

ПРН 5. Уміє здійснювати міжкультурну комунікацію і долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН 6. Характеризує тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначає світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів, аналізує твір за його ознаками і в контексті епохи, називає жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

ПРН 7. Демонструє володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного і писемного спілкування.

ПРН 9. Аналізує, коментує, реферує і перекладає тексти різних стилів і тематики, демонструючи лексичну, граматичну і стилістичну компетентності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль І.

Змістовий модуль 1. Лінгвокраїнознавство у системі наук про мову. Основні поняття

Тема 1. The Notion of Country Study (CS)

- Introduction
- CS as a branch of Linguistics
- The ties of CS with other branches of Linguistics
- The history of CS
- The main terms of CS

Тема 2. Cross-Cultural Communication

- Notion of cross-cultural communication
- Cross-cultural competence
- Socialization and second culture acquisition
- The problem of foreign language equivalent choice
- Mentality in cross-cultural communication

Тема 3. The Spheres of Nationally-Marked Vocabulary Concentration

- Use of the English language in the world
- National variants of English
- Nationally marked vocabulary
- Spheres of nationally marked vocabulary concentration

Тема 4. Stereotypes and the national character

- Notion of a stereotype
- The British character
- American national character
- Canadians
- Australians and New Zealanders

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

Тема 5. Social status

- Notion of a social status
- Status markers:
 - occupation
 - pronunciation
 - life style

Змістовий модуль 2. Національно-специфічні реалії англомовних країн та їх відображення в мові

Тема 6. Onomastic Realia

- The notion of onomastic realia
- Geographical proper names
- Names and surnames
- Nicknames and representative names

Тема 7. Vocabulary denoting geographical and natural phenomena

- Classification of geographical realia in English
- Relief peculiarities as a source of realia
- Flora and fauna
- Cultivated plants
- National resources
- Geographical and natural phenomena as symbols of ES nations

Тема 8. Ethnographic phenomena

- Classification of ethnographic realia
- Housing peculiarities in ESC
- Transport peculiarities in ESC

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

Тема 9. The reflection of the national cuisine in the language

- Peculiarities of ESC cuisine:
- Dishes connected with religious holidays and geographical regions
- Ceremonies connected with meals, etiquette and stereotypes
- Fast food
- American and English / continental breakfast
- Places to eat and drink

Тема 10. Customs and traditions

- Religious and state holidays in the UK
- Religious, federal state and minor holidays in the USA
- Festivals and celebrations, fairs
- Superstitions

Змістовий модуль 3. Особливості способу життя англомовних країн та їх відображення у мові

Тема 11. Speech behaviour

- Speech behaviour in the ESW
- Speech etiquette
- Types of communicative situations
- Forms of address
- Political correctness
- Non-verbal behaviour in the ESW

Тема 12. Routine behaviour

- Manners in the UK and the USA
- Titles in the UK
- Charities

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

- Family life
- Fashion. Formal and informal dress
- Punctuality
- Relations

Тема 13. Government, political life and law

- Her Majesty's government
- British parliament
- Election and political parties
- The law in the UK
- Government in the US
- Political parties in the US
- Law in the US

Тема 14. Education as a source of background vocabulary

- Secondary education in GB
- Public schools
- Higher education in GB
- Secondary education in the US
- Higher education in the US

Тема 15. Social life

- Religion
- Media

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 10

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Лінгвокраїнознавство у системі наук про мову. Основні поняття				
Тема 1. The Notion of Country Study	6	2	2	2
Тема 2. Cross-Cultural Communication	7	1	2	4
Тема 3. The Spheres of Nationally-Marked Vocabulary Concentration	7	1	2	4
Тема 4. Stereotypes and the national character	7	1	2	4
Тема 5. Social status	7	1	2	4
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	34	6	10	18
Змістовий модуль 2. Національно-специфічні реалії англомовних країн та їх відображення в мові				
Тема 6. Onomastic realia	6	2	2	2
Тема 7. Vocabulary denoting geographical and natural phenomena	5	1	2	2
Тема 8. Ethnographic phenomena	5	1	2	2
Тема 9. The reflection of the national cuisine in the language	8	1	3	4
Тема 10. Customs and traditions	7	1	2	4
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	31	6	11	14
Змістовий модуль 3. Особливості способу життя англомовних країн та їх відображення у мові				
Тема 11. Speech behaviour	5	1	2	2
Тема 12. Routine behaviour	6	1	3	2
Тема 13. Government, political life and law	5	1	2	2
Тема 14. Education as a source of background vocabulary	5	1	2	2
Тема 15. Social life	4		2	2
<i>Разом за змістовий модуль 3</i>	25	4	11	10
ВСЬОГО	90	16	32	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 15

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	The Notion of Country Study	2
2	Cross-Cultural Communication	2
3	The Spheres of Nationally-Marked Vocabulary Concentration	2
4	Stereotypes and the national character	2
5	Social status	2
6	Onomastic realia	2
7	Vocabulary denoting geographical and natural phenomena	2
8	Ethnographic phenomena	2
9	The reflection of the national cuisine in the language	3
10	Customs and traditions	2
11	Speech behaviour	2
12	Routine behaviour	3
13	Government, political life and law	2
14	Education as a source of background vocabulary	2
15	Social life	2
РАЗОМ		32

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. England

1. Geography and history
2. Government and law
3. Education
4. Arts and culture
5. Customs and traditions
6. Language and cross cultural communication

Тема 2. Scotland

1. Geography and history
2. Government and law
3. Education
4. Arts and culture
5. Customs and traditions
6. Language and cross cultural communication

Тема 3. Wales

1. Geography and history
2. Government and law

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 15

3. Education
4. Arts and culture
5. Customs and traditions
6. Language and cross cultural communication

Тема 4. Northern Ireland

1. Geography and history
2. Government and law
3. Education
4. Arts and culture
5. Customs and traditions
6. Language and cross cultural communication

Тема 5. The United States of America

1. Geography and history
2. Government and law
3. Education
4. Arts and culture
5. Customs and traditions
6. Language and cross cultural communication

Тема 6. Canada

1. Geography and history
2. Government and law
3. Education
4. Arts and culture
5. Customs and traditions
6. Language and cross cultural communication

Тема 7. Australia

1. Geography and history
2. Government and law
3. Education
4. Arts and culture
5. Customs and traditions
6. Language and cross cultural communication

Тема 8. New Zealand

1. Geography and history
2. Government and law
3. Education
4. Arts and culture
5. Customs and traditions
6. Language and cross cultural communication

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 15

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються за бажанням студента з метою підвищення загального рейтингу. За кожен із запропонованих тем студент може набрати додаткових 3 бали, які входять у його загальний рейтинг.

Виконання самостійних, творчих робіт, групових та індивідуальних проєктів, підготовка презентацій на теми: Linguistic and cultural peculiarities of the British Isles

Hawaii

Alaska

Tasmania

Isle of Man

8. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод - здобувачі вищої освіти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді.

Метод проблемного викладу - лектор до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів, студенти стають співучасниками наукового пошуку.

Евристичний метод - полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні пізнавальних завдань.

9. Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів проводиться у наступних формах:

1. Опитування на заняттях;
2. Самостійні письмові роботи на 5-7 хв;
3. Оцінювання самостійної роботи студентів контролюється під час практичних занять у вигляді опитування, виконання студентами контрольних завдань, підготовки доповідей, рефератів;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 15 / 15

4. Модульний контроль відбувається шляхом контрольного опитування (усного або письмового) – колоквіуму.

5. Підсумковий контроль вивчення дисципліни здійснюється шляхом складання екзамену або заліку.

10. Розподіл балів

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Борисенко Н., Шевчук О. Лінгвокраїнознавство англomовних країн. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2010. – 161 с.
2. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни\ Гапонів О.Б., Возна М.О. – Вид.2-ге. – Вінниця: Нова Книга, 2018. – 352 с.

Допоміжна література

1. Дубенко О.Ю. Сполучені Штати Америки: путівник перекладача (англ.) – Вінниця: Нова книга, 2007. – 500 с.
2. Письменна О.О. Знайомство з англomовним світом. – К.: ЛВК, 2003. – 80 с.
3. Colley L. Captives: Britain, Empire and the World, 2003
4. Bryson B. Notes from a Big Country, 1999
5. Colburn K. So you want to be a Canadian?

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- <https://www.britannica.com>
<https://www.studying-in-uk.org/british-culture-and-social-norms>
<https://www.commisceo-global.com/resources/country-guides>
<http://www.cnn.com>
<https://www.bbc.com/>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ ОК16-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 15 / 15</i>

*Індекс структурного підрозділу відповідно до наказу ректора «Про індексацію структурних підрозділів Державного університету «Житомирська політехніка» (наприклад, 22.06).

**Індекс освітньої програми відповідно до наказу ректора «Про індексацію освітніх програм Державного університету «Житомирська політехніка» (наприклад, 122.00.1/Б).

***Шифр освітньої компоненти в освітній програмі (наприклад, ОК1).